

Universitat
de les Illes Balears

TREBALL FI DE GRAU

INCLUSIÓ DE TOT L'ALUMNAT A L'EDUCACIÓ FÍSICA

Llucia Samaniego Andreu

Grau d'Educació Primària

Facultat d'Educació

Any Acadèmic 2022-23

INCLUSIÓ DE TOT L'ALUMNAT A L'EDUCACIÓ FÍSICA

Llucia Samaniego Andreu

Treball de Fi de Grau

Facultat d'Educació

Universitat de les Illes Balears

Any Acadèmic 2022-23

Paraules clau del treball:

inclusió, educació física inclusiva, barreres d'aprenentatge, diversitat.

Nom Tutor/Tutora del Treball Llucia Samaniego Andreu

Nom Tutor/Tutora (si escau) Josep Vidal Conti

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació

Autor		Tutor	
Sí	No	Sí	No
☒	☐	☐	☐

Resum

La inclusió és un tema de gran rellevància dins l'àmbit educatiu, i també ho ha de ser a l'assignatura d'Educació Física. La necessitat d'aquest estudi sorgeix de la importància que tot l'alumnat tengui les mateixes oportunitats per participar en aquesta àrea independentment de les seves característiques, sense excloure a ningú.

Aleshores, s'ha fet un estudi a través de preguntes amb d'un qüestionari enviat a mestres d'educació física per tal d'obtenir una resposta envers la situació actual, si fan o no fan l'educació física inclusiva i amb quines dificultats es troben a l'hora de fer-la. Ens hem trobat que molts de mestres duen a terme l'educació física inclusiva, però falten molts de recursos per tal de poder fer-la bé.

Abstract

Inclusion is a topic of great relevance in the educational field, and it must also be so in the subject of Physical Education. The need for this study arises from the importance that all students have the same opportunities to participate in this area regardless of their characteristics, without excluding anyone.

Then, it was carried out a study through questions with a questionnaire sent to physical education teachers to obtain an answer to the current situation, whether they do inclusive physical education and what difficulties they encounter when doing it. We have found that many teachers carry out inclusive physical education, but many resources are lacking to be able to do it well.

Índex de contingut

Introducció.....	1
Marc teòric.....	3
Evolució del concepte d'inclusió.....	3
Inclusió a les escoles.....	5
Característiques escola inclusiva.....	7
L'Educació Física.....	10
Educació Física Inclusiva.....	10
Barreres.....	11
Estratègies que es poden dur a terme en l'educació física inclusiva.....	13
Interrogants, objectius i hipòtesis.....	15
Metodologia.....	17
Resultats.....	18
Dades.....	18
Presentació resultats.....	18
Anàlisi de resultats.....	23
Discussió i conclusions.....	31
Limitacions.....	31
Discussió.....	31
Conclusions.....	32
Referències.....	34

Índex de taules

Taula 1.	18
---------------	----

Índex de figures

Figura 1	4
Figura 2	7
Figura 3	10
Figura 4	13
Figura 5	23
Figura 6	27
Figura 7	28
Figura 8	28
Figura 9	29

Introducció

El tema que he escollit ha estat perquè actualment la inclusió a l'educació és molt important, i aquesta dins les sessions d'educació física és una gran problemàtica a la qual s'enfronten els mestres i les mestres, ja que no estan preparats/ades per atendre a les necessitats de tots els i les alumnes per la falta de formació en temes d'inclusiva o perquè no compten amb el suport o material suficient per a poder dur les classes.

“L'escola és un lloc que permet desenvolupar i garantir els mateixos drets a tots els nins i nines, independentment del seu origen, raça, estatus social, capacitats físiques i mentals o qualsevol altra peculiaritat que pugui ser vista com a diferent” (Calvo, 2018). Per aquest motiu l'escola, no només ha de ser inclusiva dins les aules, sinó que també ho ha de ser en totes les àrees d'aquesta.

El motiu d'haver elegit aquesta temàtica és perquè al llarg de la carrera en algunes de les assignatures cursades hem treballat metodologies i estratègies per a la inclusió de tot l'alumnat dins les aules, però no s'ha treballat com aplicar-ho a l'àrea d'educació física i, per tant, hi ha un gran desconeixement per part meua. Si la inclusió com he mencionat abans té una gran importància dins el món educatiu, és essencial i de gran necessitat saber i aprendre a utilitzar noves metodologies actives en aquesta assignatura perquè tot l'alumnat s'hi senti inclòs i pugui participar-hi.

A més, hi ha un gran debat obert sobre la inclusivitat, ja que hi ha gent que defensa que l'alumnat amb certes dificultats no poden anar a una escola ordinària, sinó que han d'escolaritzar-se separats per així poder tenir l'atenció que necessiten i que aquests no afectin a la resta d'alumnat i que aquest pugui seguir el seu procés d'aprenentatge sense molèsties. D'altra gent defensa que tots tenim dret d'aprendre junts, perquè el dret a l'educació és el dret a l'educació inclusiva, on tots poden participar, progressar i estar presents, cadascú aporta alguna cosa diferent de la resta i això és el que fa que el grup sigui ric.

Des del meu punt de vista, pens que tot l'alumnat ha de fer feina conjuntament, ja que això aporta beneficis en tots els aspectes. Tot i que, pens que actualment a l'àrea d'educació física no es té molt en compte a tot l'alumnat i això no pot passar.

El treball s'estructurarà en diferents apartats:

En primer lloc, hi haurà el marc teòric on s'exposaran distintes idees i cites d'autors i autores sobre el tema d'inclusió a l'escola i inclusió a l'àrea d'educació física.

Llavors, passarem a l'estudi en el qual s'aniran argumentant les distintes preguntes que s'han realitzat i s'analitzaran les respostes donades per part dels mestres i de les mestres que hagin contestat el qüestionari per tal de poder donar resposta a quina és la situació actual i finalment, hi trobarem les conclusions a les quals s'haurà arribat amb l'estudi que s'haurà fet.

Marc teòric

Dins aquest marc teòric s'explicarà l'evolució del terme d'inclusió, per quines etapes ha anat passant fins a arribar avui en dia. A més, també xerrarà sobre les escoles inclusives, que són i com ha de ser una escola per a ser-ho i finalment passarem a parlar de la inclusió dins les classes d'Educació Física, de quina manera dur a terme les sessions per tal de poder aplicar-ho i que tot l'alumnat en sigui partícip.

Evolució del concepte d'inclusió

El concepte d'inclusió no sempre ha estat tan important i escoltat com avui dia en la nostra societat, i sobretot a les escoles. Durant molts anys, els i les alumnes que no s'ajustaven dins el sistema educatiu han estat apartats/ades i tractats/ades de manera diferent, depenent del moment històric en el qual es trobaven, aquesta educació que es donava a l'alumnat amb necessitats ha anat evolucionant des de l'exclusió fins a la inclusió.

Segons García (2017), a les escoles s'han anat implementat quatre conceptes per atendre a les persones amb Necessitats Educatives Especials, aquests són: l'exclusió, la segregació o la separació, la integració i la inclusió.

Abans només existien principis educatius que no tenien en compte la diversitat, rebutjaven a totes les persones que eren diferents, que no s'ajustaven a allò "normal". Aquests mostraven una negativitat cap a les persones que tenien certes dificultats o necessitats, les quals eren rebutjades del sistema educatiu. Fins que aquesta diferència entre "persones normals" i "persones anormals" va començar a desaparèixer (García, 2017).

"S'entén per segregació educativa el model segons el qual es considera que l'educació és de major qualitat quan s'implementa a grups homogenis" (Alonso i Araoz, 2011, p.15), és a dir, per una banda, trobàvem a les persones amb dificultats o amb necessitats i per l'altra a la resta. En aquest moment, van començar a aparèixer els centres d'Educació Especial, per així acollir a tot l'alumnat que no es podia escolaritzar en els centres ordinaris. Cada alumne/a estava escolaritzat/ada en un lloc, depenent de les seves característiques.

Pel que fa a la integració, és el model en el qual tots els nins i nines amb dificultats o necessitats s'han d'adaptar al sistema que hi ha, a l'ensenyament i aprenentatge que fa l'escola, i aquest sistema educatiu no canvia.

Fins que el 1978, va aparèixer un document publicat als Estats Units, el qual va suposar un canvi radical a l'educació dels i les alumnes amb necessitats educatives especials (NEE): l'Informe Warnock.

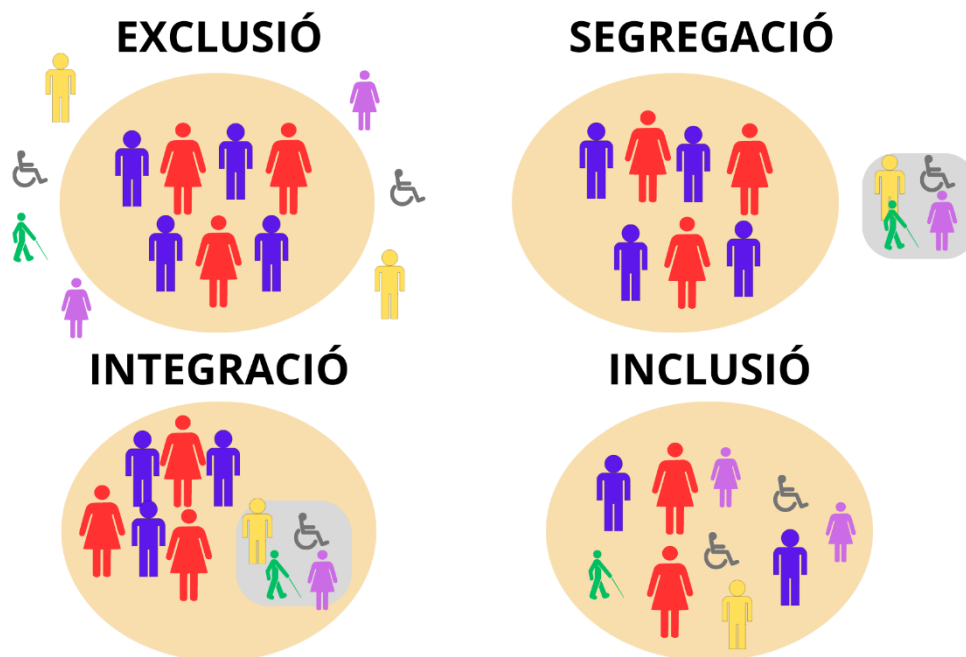
Aquest apostava per la inclusió de tot l'alumnat a les aules ordinàries. Idees que destaquen:

- Defensa de la inclusió de tot l'alumnat a les escoles ordinàries
- Dret de l'educació és per a tots
- Formació del professorat envers l'Educació Especial

Aleshores la inclusió és el model en el qual tots els/les alumnes que presenten algun tipus de discapacitat tenen el dret d'estar dins les aules ordinàries i avui dia és el que es té present en l'actual sistema educatiu.

Figura 1

Esquema evolució terme inclusió

La nostra societat és molt diversa en tots els aspectes, aleshores nosaltres, els/les mestres, hem de poder donar resposta a totes les necessitats de tot l'alumnat, per aquest motiu el concepte d'inclusió és molt important, hem d'oferir una educació per a tothom, sense deixar de banda a cap dels nostres alumnes.

Inclusió a les escoles

La inclusió a l'escola va començar, com hem mencionat anteriorment amb l'Informe Warnock (1978), però, què és una escola inclusiva? Què ha de tenir per ser-ho?

L'educació ha de ser una igualtat, és a dir, tots els alumnes i les alumnes dels centres han de tenir dret a una educació de qualitat. El terme d'escola inclusiva és difícil de definir en una sola definició, ja que aquesta pot ser definida de moltes maneres diferents.

Algunes de les definicions són les següents:

- “La inclusión en la educación consiste en velar por que cada educando se sienta valorado y respetado, y pueda disfrutar de un claro sentido de pertenencia” (Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura [UNESCO], 2020, p.5).
- L'educació inclusiva és el procés on es proposa a tots els nins i nines, sense distingir-los per cap característica o diferència, la possibilitat de seguir sent participant dins l'aula ordinària, aprenent dels altres alumnes, i se'ls dona l'oportunitat per continuar sent membre de la classe ordinària, per aprendre dels seus companys i conjuntament dins la classe (Stainback, 2001, citat per Pujolàs, 2015).
- Tota escola inclusiva és entesa com “la transformació del context escolar i l'eliminació de barreres perquè tots els infants participin i aprenguin junts” (Llabrés et al., 2022, p.18).

Aleshores com a conclusió podríem dir que és un procés en el qual tot l'alumnat, deixant de banda les seves capacitats o altres característiques, té l'oportunitat de ser membre d'un centre educatiu ordinari, concretament d'una aula ordinària i socialitzar amb la resta de companys, dins aquesta.

Tots els alumnes han de ser acceptats, reconeguts i valorats i a més a més se'ls ha de potenciar i desenvolupar les seves capacitats individuals i també col·lectives.

Que els centres siguin inclusius és necessari perquè vivim en una societat on hi ha molta gent diversa i heterogènia. L'objectiu és que tots aprenguin, es relacionin i gaudeixin de l'educació.

Perquè l'escola sigui inclusiva ha de seguir una sèrie de principis generals que Pere Pujolàs i Masset (2015) va definir: El principi d'inclusió, el principi de normalització, el principi de personalització i el principi d'igualtat d'oportunitats.

- **Principi d'inclusió:**

Els alumnes i les alumnes amb discapacitats han de participar en mesura del que sigui possible en totes les activitats i en el centre, dins els centres ordinaris, així com en l'ensenyament i l'aprenentatge a l'aula. Això fa que no només es trobi de manera física en aquest, sinó que també hi pugui participar.

- **Principi de normalització:**

Els alumnes i les alumnes que tenen discapacitats s'han de tractar de la mateixa manera que els i les altres, amb les mateixes normes que la resta, mateix sistema de disciplina, evitant un excés de protecció i cura.

- **Principi de personalització:**

S'ha de tractar a tots amb equitat, per igual, però cada persona és un món i té els seus atributs i les seves peculiaritats. No està bé renyar a un nin o una nina sord/a perquè no hi sent. No és el mateix renyar a algú que no escolta i sap que allò no està bé, a algú que ho fa fora saber que no està bé.

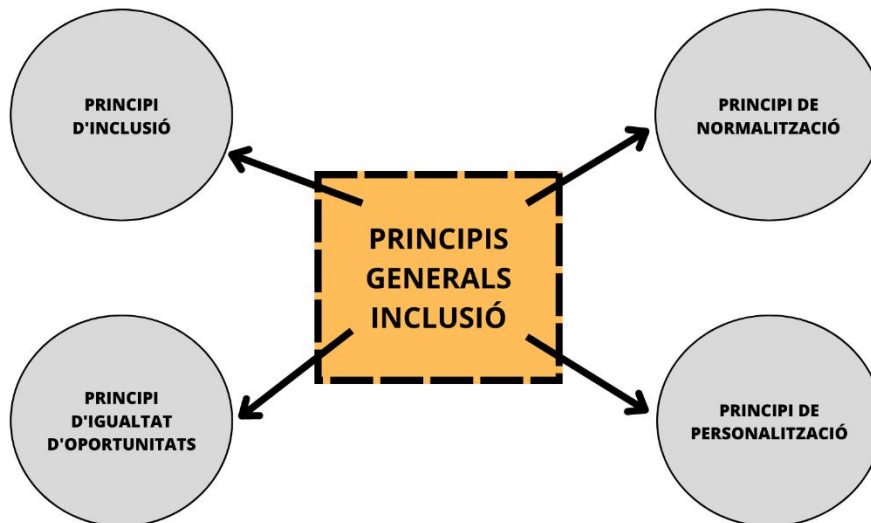
- **Principi d'igualtat d'oportunitats:**

S'ha de tractar a tothom per igual de manera individualitzada, això vol dir que a tothom se l'ha de tractar igual de bé, depenent el que cada persona necessita per aconseguir els objectius de l'educació, els quals són els mateixos per a tothom. En resum, els recursos es donen segons les necessitats educatives de cadascú.

Aquests quatre principis són necessaris per ser justos amb tot el nostre alumnat, aleshores els hem d'intentar aplicar.

Figura 2

Esquema dels principis generals de la inclusió

Característiques escola inclusiva

Les escoles inclusives segueixen una sèrie de característiques que les diferencien de la resta d'escoles o centres. Tal com ens afirma José Luis García (2008), existeixen algunes característiques definitòries de l'escola inclusiva, i aquestes són les següents:

- Totes les persones (alumnat) formen part del grup i aprenen en el marc de la vida escolar convencional. Es té en compte i s'aprecia la diversitat present a l'aula, ja que enforteix i genera noves oportunitats d'aprenentatge.
- La singularitat de cada estudiant ha de ser la base per desenvolupar a cada estudiant al seu màxim potencial.
- Donar suport als estudiants per ajudar-los a arribar als objectius del curs.
- La diversitat en l'organització de la classe promou i facilita la col·laboració entre l'alumnat i els professors. Aleshores, les escoles han de preparar-se per la cooperació en lloc de la competència.
- Per tal de fomentar el desenvolupament personal i acadèmic el currículum ha d'estar adaptat a l'alumne, ha de ser ampli, significatiu i diferenciat.

- Les adaptacions curriculars es duen a terme dins l'aula regular i no fora d'ella, en espais separats, així hi ha més oportunitats per un èxitós aprenentatge.
- Les dificultats d'aprenentatge a les escoles inclusives són el resultat de la interacció entre els recursos dels estudiants i l'entorn escolar.
- Fomentar xarxes de suport naturals, emfatitzant la tutoria als companys de classe, grups d'amics, l'aprenentatge cooperatiu i altres formes de construir relacions, en lloc de centrar-se en activitats competitives i individualitzades. Això contribueix a millorar la qualitat de vida dels estudiants.
- L'ajuda especialitzada pot beneficiar a tots els individus.
- El docent exerceix com a facilitador de l'aprenentatge i suport, assumint la responsabilitat de tot el que ocorre dins l'aula. Ha d'inspirar els estudiants perquè aquests aprenguin a col·laborar amb els seus companys i prenguin les seves pròpies decisions en relació amb el seu aprenentatge individual. Això implica que les famílies juguin un paper actiu.

Aquestes característiques són essencials, per apostar per una escola inclusiva s'han de superar totes les diferències que hi ha dins la comunitat educativa: raça, gènere, culturals, capacitats, etc.

És de gran importància i necessari eliminar tota classe d'estereotips que discriminen per tal d'apostar i fer feina amb aquests col·lectius i així poder d'aprofitar les diferències que es presenten i treballar-les a les aules, això suposarà un enriquiment en l'aprenentatge dels alumnes i de les alumnes.

A més, a part de les característiques anomenades abans, també es dissenyen i es duen a terme materials, mètodes, projectes i estratègies educatives en relació amb els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).

El DUA és un focus que se centra en l'ensenyança, l'aprenentatge, el desenvolupament del currículum i altres processos vinculats (com l'avaluació) i que es fonamenta tant en la investigació sobre processos cerebrals com en les tecnologies de la informació i la comunicació amb la finalitat de respondre a les diferències individuals a l'aprenentatge.

El disseny universal per a l'aprenentatge apareix o sorgeix com a resposta a la visibilitat dels principis de l'educació inclusiva (Sánchez, Díez i Martín, 2016), aleshores apareix com una

estratègia didàctica que aplica els principis universals del DUA, i per tant tot l'alumnat pot accedir a l'aprenentatge de la mateixa manera. Els materials i recursos didàctics que es preparen tenen en compte les diferències existents dins les aules, la diversitat de l'alumnat i les distintes habilitats, deixant de banda la utilització de materials tradicionals, que no són funcionals.

El DUA es fonamenta en tres principis operatius, a través dels quals pretén minimitzar les barreres i maximitzar l'aprenentatge i la participació:

1. Multiple Means of Representation (Múltiples Maneres de Representació)

S'han de donar diverses opcions de representació de la informació i dels continguts, ja que cada alumne/a percep i compren de diferent manera, per tal de ser alumne sinformat i amb recursos.

2. Multiple Means of Expression (Múltiples Maneres per a l'Acció i l'Expressió)

S'han de donar diverses opcions d'expressió, perquè cada alumne/a té la seva pròpia manera d'expressar-se, utilitzant les seves habilitats per tal d'assolir els objectius.

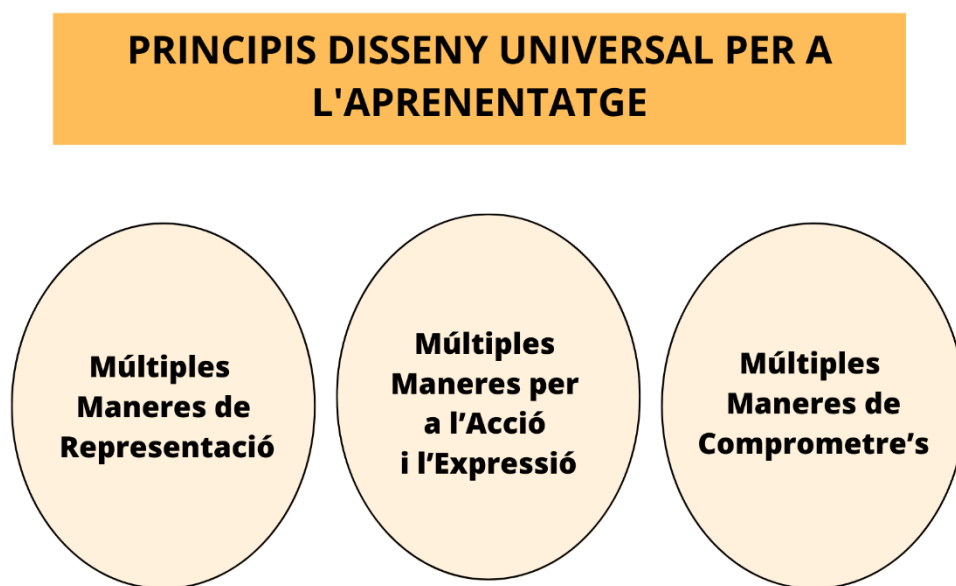
3. Multiple Means of Engagement (Múltiples Maneres de Comprometre's)

S'han de donar diverses opcions per comprometre's, per tal que tot l'alumnat tengui iniciativa i estigui motivat en el procés d'aprenentatge.

Figura 3

Principis Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)

L'Educació Física

L'educació física és una assignatura que es duu a terme a totes les etapes educatives, des de l'etapa d'Infantil passant per l'etapa d'Educació Primària, arribant a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO).

La paraula Educació Física està formada per dues: Educació i Física. Aquesta primera té la seva etimologia en el llatí; *Educare* que significa criar, protegir, nodrir; la segona procedeix del grec *fysis* que significa natura. Aleshores podem entendre aquest concepte com educar la naturalesa humana.

Cagigal (1968) extreu com a resultat que l'Educació Física, és la manera d'ajudar a l'infant en el seu propi desenvolupament de possibilitats i també en les seves relacions socials.

L'objectiu principal de l'assignatura és fomentar el creixement integral de l'alumnat, millorar la seva qualitat de vida, a través del treball de les habilitats motrius. Permet integrar coneixements, habilitats, actituds i emocions relacionades amb el moviment del cos.

Educació Física Inclusiva

Com diu Ríos (2009), l'Educació Física Inclusiva és que tot l'alumnat pugui i tenguí dret a participar i a compartir dins el mateix espai, del mateix mode tots, sense diferències entre els i les alumnes. Aleshores té força importància el desenvolupament i el disseny de les

metodologies a emprar, així com l'organització de l'espai, tenint en compte el suport pedagògic i social que sigui necessari.

Compartir el procés d'aprenentatge amb tot l'alumnat del grup classe és un enriquiment per a tots i totes.

“L'educació Física Inclusiva té com a objectiu fonamental millorar la qualitat de vida de tots i totes les participants, mitjançant el desenvolupament de competències físiques, motores i espacials que permetin millorar la seva salut, seguretat i autonomia personal” (Monge i Monge, 2009, p.115) entre d'altres.

Ríos (2003) ens dona a conèixer una sèrie de beneficis que té l'assignatura d'educació física a tots els nins i nines, entre elles:

- És imprescindible l'educació de totes les persones
- Aporta aprenentatges que ajuden a l'educació integral de la persona, a través de l'educació física
- Fa que l'alumnat s'adoni de les possibilitats del seu cos i del valor d'aquest
- Qualsevol alumne, independentment de la seva procedència, capacitats, sexe o raça, té dret a una Educació Física. (p.97)

Aleshores, si l'Educació Física és tan important, i és un dret per a qualsevol nin o nina, per què no tot l'alumnat pot gaudir d'ella?

Barreres

Com diu Ríos (2009), les barreres per a la participació i l'aprenentatge “poden afectar, directament o indirectament, en el procés d'inclusió de l'alumnat amb discapacitat a les sessions d'Educació Física” (p.88).

Aquestes segons ella es poden agrupar en quatre categories: Les infraestructurals, les socials, les dels mateixos alumnes amb discapacitat i de la pràctica docent.

- **Infraestructurals**

Són aquelles que fan referència a la falta de recursos tant econòmics com personals i també a les instal·lacions de les escoles. Moltes vegades els centres no tenen els recursos suficients per a les persones amb necessitats educatives (materials, instruments, docents, etc.), això fa que el centre no pugui atendre a la diversitat. Aleshores és de gran importància que el material i les instal·lacions que s'utilitzen a

les sessions d'Educació Física estiguin adaptats a aquestes necessitats per així poder incloure i fer particip a tot l'alumnat.

- **Socials**

Aquesta barrera és la que fa referència al desconeixement de la població amb discapacitat. Les persones amb discapacitat han estat tractades i vistes de manera diferent al llarg de la història i això fa que avui dia encara existeixin falses creences cap a aquestes discapacitats, sentiment de llàstima, resistència al canvi, etc. I, per tant, aquestes influeixen en les relacions personals i també generen situacions d'exclusió. És de gran importància donar a conèixer la discapacitat i evitar aquest tipus de situacions a les nostres sessions.

- **Dels mateixos alumnes amb discapacitat**

Aquesta barrera és la que fa referència a l'autoconcepte dels mateixos alumnes, algunes vegades ens podem trobar amb nins i nines que no es troben bé amb ells mateixos, aleshores això pot dificultar el procés d'inclusió i fer que es neguin a participar en el procés d'ensenyament-aprenentatge. És important treballar amb l'autoconcepte dins les aules per tal d'evitar o minvar aquest tipus de situacions.

- **Pràctica docent**

Aquesta barrera és la que fa referència a la infravaloració de l'àrea d'Educació Física per part del centre educatiu, aquesta en comparació amb les altres àrees moltes vegades no té el reconeixement que li pertoca i, per tant, no es plantegen reforçar les sessions, aleshores el professor té la sensació d'estar "sol".

Aquesta també fa referència a la formació del professorat, la major part de les vegades els i les mestres d'Educació Física no tenen els estudis suficients per poder abordar les sessions amb alumnes amb necessitats o dificultats, fent així que moltes vegades els marginin i no sigui possible el procés d'inclusió.

Algunes pràctiques habituals (Ríos, 1996) citada de Ríos Hernández (2009):

- Fer només acte de presència.
- Tenir rols passius -deixar fer, agafar el paper d'annotador o d'àrbitre de forma permanent.

- Abusar del treball teòric
- Donar temps de la classe a sessions de fisioteràpia
- Realitzar activitats individualitzades fora del grup classe (p.91).

Aleshores és important que el mestre d'Educació Física tengui el suport si el necessita i també la formació adequada per evitar com diu Ríos (2005), aplicar estratègies docents inadequades respecte a la inclusió, que afavoreixin la falta de motivació del grup i de l'alumnat amb discapacitat, afavorint així la segregació.

Figura 4

Barreres amb les que ens trobam en el procés d'inclusió

BARRERES PROCÉS D'INCLUSIÓ			
INFRAESTRUCTURALS	SOCIALS	DELS PROPIS ALUMNES AMB DISCAPACITAT	PRÀCTICA DOCENT
Econòmics Personals Instal·lacions	Desconeixement de la població amb discapacitat	Autoconcepte de l'alumne/a	Infravaloració de l'àrea d'Educació Física Falta de formació

Estratègies que es poden dur a terme en l'educació física inclusiva

Com he mencionat abans la inclusió és difícil i avui dia encara costa fer feina amb aquesta dins el nostre sistema educatiu. Per tant, és de gran necessitat tenir estratègies que ens siguin útils per tal de poder facilitar-nos aquesta feina. Ríos (2005) ens presenta una sèrie d'estratègies que ens poden facilitar la participació activa i efectiva de l'alumnat amb discapacitat dins les sessions d'Educació Física:

- L'educació en actituds i valors: Aquesta estratègia serà de gran importància a les sessions d'Educació Física, perquè així d'aquesta manera tot l'alumnat respecti la diversitat.
- L'aprenentatge cooperatiu i les activitats cooperatives: Aquesta estratègia és una metodologia que s'utilitza molt dins la inclusió, el treball cooperatiu

potencia l'aprenentatge de l'alumnat. Per tant, s'ha de fomentar el treball cooperatiu dins les sessions d'Educació Física.

- L'ensenyament multinivell: S'han de definir els objectius tenint en compte les característiques de cada alumne/a, però tots han de fer les mateixes activitats i han de treballar els mateixos continguts.

- L'adaptació de les activitats: Aquesta estratègia és molt important, ja que fora l'adaptació l'alumnat amb discapacitat o necessitat possiblement no pugui realitzar les activitats. Aleshores, s'han d'adaptar les activitats (distints nivells de dificultats, activitats on es treballin distints continguts, activitats de lliure elecció, etc.) els materials (elecció dels materials, crear material informatiu, etc.) i els espais (eliminar barreres arquitectòniques, eliminar obstacles, espais ben delimitats, etc.)

- La compensació de les limitacions en situacions competitives: S'ha de tenir en compte que l'Educació Física té moltes activitats on predomina la competició, aleshores l'alumne pot no voler participar. Aleshores hem de potenciar a l'alumnat. Per exemple:
  - Si tenim un joc de velocitat, podem variar les distàncies, augmentant la distància a l'alumne/a que no tengui la discapacitat o disminuint la de l'alumne/a amb discapacitat.
  - Si jugam a un joc on existeixen les "vides", donarem més vides a la persona amb dificultat.

- Compartir l'esport adaptat a les persones amb discapacitat: Aquesta estratègia fa referència a dur a terme l'esport de la mateixa manera que la persona que té discapacitat. Mostrar a l'alumnat que tothom pot fer esport. Per exemple, si l'alumne té dificultat de moviment, es pot fer aquella activitat d'asseguts.

- L'assessorament i l'ajuda: Per poder dur a terme la inclusió dins l'Educació Física, hem de tenir l'ajuda o l'assessorament dels especialistes, ja siguin del mateix centre o fora d'aquest. A més de la formació continuada la qual ens permetrà en tot moment donar les respostes adequades a l'alumnat amb necessitats o dificultats.

Interrogants, objectius i hipòtesis

Els objectius d'aquest Treball de Fi de Grau són els següents:

- Analitzar quina és la situació actual envers la inclusió en aquesta àrea
- Trobar quines barreres hi ha, si n'hi ha, i intentar donar recursos per eliminar-les
- Confirmar o rebutjar el meu punt de vista sobre el tema

Amb aquest treball esper poder reflexionar sobre el tema i sobretot fer reflexionar a la gent que el llegeixi, que la gent i sobretot, els mestres i futurs mestres d'aquesta àrea puguin veure i s'adonin de la importància d'incloure a tots els i les alumnes a les activitats d'Educació Física sigui quina sigui la dificultat que presenta.

Metodologia

Per fer aquest estudi es va fer a través d'un qüestionari. La finalitat d'aquest era donar resposta a la situació actual de la inclusió dins l'Educació Física. Aleshores l'objectiu principal d'aquest era extreure la informació necessària per poder veure quina és la situació actual envers aquesta temàtica. En un primer moment, es van fer una sèrie de preguntes d'informació sobre els participants, també es van fer preguntes sobre la temàtica, en les quals havien de reflexionar i donar opinió, per així després poder extreure resultats. I finalment, es varen plantejar una sèrie de situacions.

Aquest anava dirigit a mestres amb l'especialitat d'Educació Física que actualment exercien aquesta feina, per fer la selecció dels participants només es va tenir en compte que fessin feina a les Illes Balears, per tant, podien participar tots els mestres i les mestres d'Educació Física de les Illes Balears.

El qüestionari es va fer a través de la xarxa i va estar disponible al llarg d'un mes, per tal que poguessin contestar totes les persones.

Per fer el disseny es va utilitzar un qüestionari basat en Formularis de Google. Es va estructurar de la següent manera:

1. Preguntes d'informació sobre els participants (centre, anys de feina, illa on fan feina, etc.)
2. Preguntes sobre la temàtica, algunes de contestar si o no i d'altres de reflexionar.
3. Plantejament de situacions, on havien de posar si estaven d'acord o en desacord amb les afirmacions.

Per fer difusió del qüestionari vaig fer-ho a través del correu electrònic i també mitjançant un enllaç compartit a través d'una aplicació de missatgeria. Abans de començar el qüestionari s'especificava a qui anava dirigit i també que les respostes obtingudes serien objecte d'estudi en el meu Treball de Fi de Grau.

Resultats

Dades

Centres educatius participants: CEIP Climent Serra i Servera, CEIP Guillem Ballester i Cerdó, CEIP Joan Mas i Verd, CEIP Nicolau Calafat, CEIP Son Juny, CEIP S'Algar, CEIP Molí d'en Xema, CEIP Porta des Moll.

Tots els centres estan ubicats a Mallorca, Illes Balears.

Les edats dels participants es troben entre els 25 i els 53 anys. Les edats específiques són 25,31,34,38 (2 persones), 39, 43 (2 persones), 44, 48, 50, 51 i 53.

Hi ha 8 homes (57,1%) i 6 dones (42,9%) que han participat en el qüestionari.

L'experiència docent varia entre els participants. Alguns tenen 0 anys d'experiència, mentre que altres tenen entre 3 i 28 anys d'experiència en l'ensenyament. Els anys d'experiència específics són 0 anys (1 persona), 3 anys (1 persona), 7 anys (2 persones), 10 anys (1 persona), 14 anys (1 persona), 15 anys (1 persona), 22 anys (3 persones), 25 anys (1 persona), 26 anys (1 persona) i 28 anys (2 persones).

Presentació resultats

Taula 1.

Preguntes i respostes del qüestionari passat a mestres d'educació física

Preguntes		
Pregunta 1		
Appliques l'educació física inclusiva a les teves sessions?		
1	Sí	92.9%
2	No	7,1%
Pregunta 2		
Per què creus que si o no?		
1	Perquè dins les sessions de psicomotricitat tenc alumnes TEA	
2	No impartesc l'assignatura esmentada	
3	Perquè tenim molts d'alumnes NEE	
4	Perquè intent que tots participin, s'ajudin, s'esforcin pel bé propi i comú, cooperin entre ells, col·laborin i tothom es trobi a gust i bé!	
5	Tothom hi participa en les sessions	

- 6 Perquè tots els alumnes participen en les activitats proposades, encara que sigui amb adaptacions.
  - 7 Perquè sigui quina sigui la situació dels meus alumnes, tant a nivell físic, cognitiu o emocional, modifiqui qualsevol activitat perquè la pugui fer en igualtat, adaptació o participació.
  - 8 Intent que tots els alumnes participin independentment de les seves capacitats
  - 9 Tenen a tothom en compte amb molts d'aspectes
  - 10 Perquè tot l'alumnat participa dins les seves possibilitats
  - 11 Tothom mereix una oportunitat
  - 12 Tots participen per igual adaptant-se a les seves característiques
  - 13 Per donar una possibilitat a tots per participar i aprendre.
  - 14 Activitats multinivell, cada alumne progressa individualment.
-

Pregunta 3

Si has posat que sí, a la pregunta número 1, com ho fas?

- 1 Simplement oferint-los les mateixes oportunitats que els altres
- 2 Adaptant les activitats als alumnes que poden seguir la sessió i amb els que no la poden seguir experimentant diferents situacions motrius.
- 3 Proposant jocs i activitats allà on tots els participants es sentin capacitats per desenvolupar l'activitat o joc i donant molta importància als valors.
- 4 Proposant activitats que així ho permetin.
- 5 Intentant integrar tot l'alumnat en les activitats proposades, és a dir, que tots, tenint en compte les diferents característiques de cadascun, puguin participar d'una manera o una altra.
- 6 Depenent de la situació:
  - 1- Modifiqui el joc o activitat perquè hi pugui jugar igual que la resta (igualtat)
  - 2- Adapt les normes, agrupaments o condicions perquè hi pugui participar.
(Adaptació)
  - 3- Li cerc un rol dins el joc que pugui fer (participació).
- 7 Dur a terme activitats i jocs on tots els alumnes puguin participar
- 8 Intent que les activitats siguin possibles per a tothom, però sense deixar de costat la dificultat ni el joc
- 9 Adaptant els jocs

- 10 Adaptant les activitats a l'alumne i modificant en altres casos l'activitat perquè pugui participar amb la resta.
  - 11 Aplicant els principis DUA i sobretot la coopedagogia motriu.
  - 12 Valorant primer les possibilitats de l'alumnat i observant el seu treball sempre dins les seves possibilitats.
  - 13 Activitats multinivell i adaptades a les necessitats i possibilitats. Avaluació inclusiva.
-

Pregunta 4

Creus que tens els suficients recursos per poder dur-ho a terme? (Si has posat que sí, explica quins; si has posat que no, quins creus que falten/no tens?)

- 1 No, això mai. Si fóssim més mestres podríem dedicar més temps a cada alumne. De material bé.
- 2 No, no és la meva especialitat.
- 3 No, amb algun alumne hi ha manca de tot: espais, coneixements, possibilitats de l'alumnat, professionals...
- 4 Sí, a la nostra escola disposam d'un espai privilegiat, envoltat de natura i també unes instal·lacions molt adequades a més de material esportiu i també disposam de suficients recursos humans.
- 5 Quan has fet feina al carrer i amb poc material, i t'agrada la teva feina, sorgeixen.
- 6 Sí.
- 7 Mai són suficients, sempre has de cercar noves idees o recursos. Recerca, compartir amb companys, cursos de formació... tot ajuda quan vols donar una passa més en la inclusió de tot l'alumnat.
- 8 Sí, encara que en alguns alumnes NESE m'agradaria conèixer un poc més les característiques d'aquest alumnat i quines limitacions poden tenir.
- 9 Falten alguns valors
- 10 Sí, s'han de tenir recursos com material adaptat.
- 11 Sí, en la majoria dels casos l'ajut de l'ATEM
- 12 Sí, la nostra àrea ens permet no necessitar massa recursos. Així i tot, ús de recursos visuals, auditius, diferents formes d'accés i propostes multinivell en totes les activitats.
- 13 No. Materials (un major nombre de materials diferents) Humans (més ajuda dins l'aula)

Pregunta 5

Creus que és necessària la formació dels/de les mestres d'educació física en aquest àmbit? Per què?

- 1 Sí, perquè acabam les idees
  - 2 Educació física inclusiva fins a cert punt, per això hi ha els centres específics: per donar la resposta que necessiten els estudiants. Voler fer proves a centres ordinaris amb el pretext de la inclusió s'està demostrant un fracàs.
Per totes les especialitats és necessari millorar elements bàsics. Una vegada els estudiants estiguin ben formats en qüestions bàsiques, potser es pot abordar aquesta qüestió de l'educació física inclusiva.
  - 3 Sí, perquè hi ha molta varietat d'alumnes NEE que no poden seguir sessions ordinàries amb els companys, ni tan sols amb adaptacions significatives
  - 4 Sí, molt. Perquè la formació sempre és necessària i aquests àmbits i altres com la coeducació, la diversitat... s'han de tenir molt presents perquè tothom es trobi a gust.
  - 5 Hi ha experiències que dins una aula mai es poden experimentar. Tant per l'alumnat com pel docent.
  - 6 És necessari perquè no tots els mestres d'Educació Física saben com adaptar les activitats per nins en necessitats, tot i que, la fisio educativa ajuda en aquests casos. Tot i això, els cursos ajudarien a donar exemples per poder fer més inclusió.
  - 7 Sí perquè t'ajuda a entendre i conscienciar-te com a mestre i persona.
  - 8 Sí, perquè ens trobam amb una molta diversitat d'alumnat i hem de ser capaços d'actuar davant qualsevol problemàtica.
  - 9 És molt necessari
  - 10 Sí, perquè tot l'alumnat té dret a fer EF
  - 11 Molt. De vegades no es sap com actuar
  - 12 Sí, tots els docents necessiten formació en inclusió
  - 13 Sí, per tal de donar una educació amb més qualitat, assegurant-nos l'adquisició dels coneixements per a tots els alumnes
  - 14 Sí, ja que moltes vegades els recursos són escassos.
-

Situacions

Situació 1

Tenc un grup d'alumnes i un d'ells té una discapacitat física (paràlisi a les cames), avui hem de fer un partit de voleibol. Li donaré una altra activitats per fer mentre els altres fan el partit que estigui adaptada a les seves condicions.

1	Estic d'acord amb aquesta afirmació	7,1%
2	Estic en desacord amb aquesta afirmació	92,9%

Situació 2

Tenc un grup d'alumnes i un d'ells té una discapacitat intel·lectual (TEA), li costa entendre les explicacions, no li agrada el contacte amb la resta i moltes vegades fa mal als companys. Avui hem de jugar a "aranya peluda" però aquest/a alumne/a estarà assegut/a mentre fan l'activitat la resta.

1	Estic d'acord amb aquesta afirmació	7,1%
2	Estic en desacord amb aquesta afirmació	92,9%

Situació 3

Un/a alumne/a que té el peu enguixat pot participar en les sessions d'Educació Física.

1	Estic d'acord amb aquesta afirmació	85,7%
2	Estic en desacord amb aquesta afirmació	21,4%

Situació 4

Un/a alumne/a nouvingut/da no pot fer les activitats que fa la resta, ja que no entén les explicacions de les sessions, però té una pilota per jugar.

1	Estic d'acord amb aquesta afirmació	7,1%
2	Estic en desacord amb aquesta afirmació	92,9%

Anàlisi de resultats

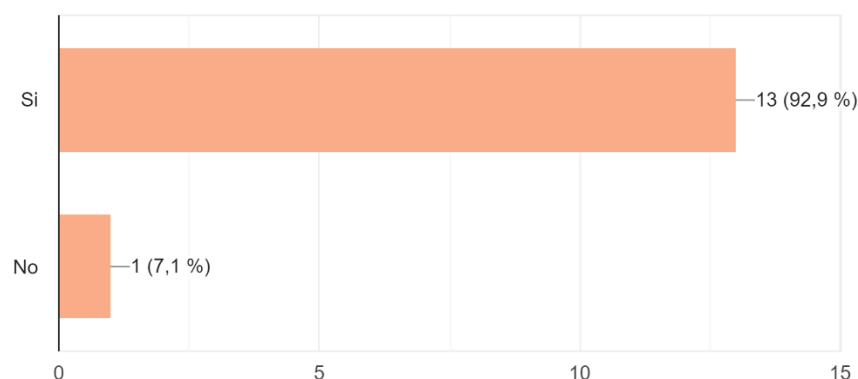
Pregunta 1

Figura 5

Gràfic respostes

1. Apliques l'educació física inclusiva a les teves sessions?

14 respuestas

En el cas de la pregunta número 1, com es pot observar, el 92,9% de les persones enquestades van respondre que sí que apliquen l'educació física inclusiva dins les seves sessions, mentre que el 7,1% restant va respondre que no ho fan.

El 92,9% dels enquestats va respondre afirmativament, la qual cosa ens indica que la majoria d'aquestes persones incorporen a les sessions l'educació física inclusiva. Això pot indicar una consciència i un compromís de manera general cap a la inclusió dins l'educació física. Tot i que el 7,1% és un percentatge baix, encara representa una petita part de les persones enquestades que no apliquen l'educació física inclusiva a les sessions. Això ens pot mostrar que no tothom li dona la mateixa importància, per tant, és necessari més conscienciació per promoure la inclusió dins aquesta àrea.

Els resultats mostraven que la majoria de les persones enquestades treballen i estan compromesos amb l'educació física inclusiva, la qual cosa és un aspecte positiu dins l'àmbit de l'educació. No obstant això, també és important tenir en compte el grup reduït que no aplica la inclusió i cercar maneres per tal d'arribar a solucionar-ho. Es podria fer a través de programes que donin a conèixer aquesta necessitat, fer intercanvi de pràctiques i així intentar promoure la inclusió a l'educació física.

Pregunta 2

En el cas de la segona pregunta, es pot observar que 13 de les respostes donaven suport a l'educació física inclusiva. Aquestes mostraven una visió inclusiva a l'educació física, destacava la importància d'adaptar-se a les diferents necessitats, habilitats i característiques de cada un dels estudiants. Hi ha una actitud positiva cap a la inclusió, i li donen molta importància a la participació de tot l'alumnat, independentment de les seves capacitats o circumstàncies individuals.

També es va veure que una de les respostes no donava suport a l'educació física inclusiva. És l'única resposta que ens indica que la persona no imparteix l'assignatura d'educació física.

En general, els resultats mostraven que hi ha un gran suport a l'educació física inclusiva per part de les persones que han contestat el qüestionari. Destaquen el tenir en compte les necessitats que tenen individualment i oferir igualtat d'oportunitats a tots.

Pregunta 3

Les respostes dels enquestats donaven diferents estratègies i perspectives que utilitzen per aplicar l'educació física inclusiva en les seves sessions. A continuació es presenten algunes de les idees claus d'aquestes respostes:

- Donar igualtat d'oportunitats: Diverses de les persones enquestades mencionaven que donen a tots els estudiants les mateixes oportunitats de participar en les activitats i jocs, sense tenir en compte les seves habilitats o capacitats.
- Adaptar activitats: Es mencionava l'adaptació de les activitats per permetre la participació de l'alumnat, per així, d'aquesta manera puguin seguir la sessió.
- Importància dels valors i la inclusió: Alguns dels enquestats destacava la importància de proposar jocs i activitats on tots els i les participants es sentin capacitats i es donava rellevància a treballar amb els valors, per promoure un ambient inclusiu.
- Modificació i adaptació depenent de la situació: Diverses de les persones enquestades mencionaven que ajusten les activitats depenent de la situació, sigui modificant el joc o l'activitat per garantir la igualtat, adaptant les normes o les condicions per facilitar la participació o cercant rols específics per l'alumnat dins el joc.

- Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) i coopedagogia motriu: Alguns dels enquestats mencionaven l'aplicació dels principis del DUA, que es basen a dissenyar activitats que siguin accessibles a tots i totes, independentment de les habilitats o necessitats. A més, també es va fer referència a la coopedagogia motriu, la qual implica fomentar la cooperació i el treball en equip al llarg de les sessions d'educació física.

En resum, podem dir que aquestes respostes mostraven una varietat d'estratègies que utilitzen les persones que han contestat el qüestionari, per implementar l'educació física inclusiva a les seves sessions. En general podem dir, que mostren un compromís amb la inclusió i el desenvolupament integral de tots els estudiants.

Pregunta 4

Aquestes respostes mostraven diferents perspectives i experiències en relació amb els recursos necessaris per dur a terme l'educació física inclusiva. Algunes de les característiques més importants i comuns pel que fa als recursos són les següents:

- Recursos humans: Algunes de les respostes feien referència a la importància de comptar amb suficient personal, com mestres addicionals, professionals especialitzats i més ajuda dins de les sessions. Aquests recursos són essencials per poder atendre a les necessitats individuals de cada alumne de manera adequada.
- Espais i instal·lacions: Diferents enquestats mencionaven la importància de tenir espais adequats i instal·lacions favorables, amb un entorn natural o instal·lacions esportives. Aquests recursos proporcionen un ambient agradable per poder dur a terme l'educació física inclusiva.
- Coneixements i formació: Unes altres respostes que destacaven són les de la necessitat de comptar amb un major coneixement de les característiques i de les limitacions dels alumnes amb necessitats educatives especials (NEE). Es mencionava la importància de rebre formació addicional per millorar la pràctica inclusiva dins les sessions d'educació física.
- Creativitat i valors: Alguns dels enquestats mencionaven la importància de ser creatius i de cercar noves idees i recursos. També es destacava la importància d'inculcar valors inclusius en aquesta àrea.

En general, les respostes mostraven que alguns enquestats consideraven que tenen els recursos suficients, ja sigui en temes d'espais, instal·lacions, personal o material. En canvi, altres expressaven que existeixen limitacions pel que fa a recursos, la falta d'espais adequats, coneixements especialitzats, suport addicional i materials específics. Això pot dificultar la implementació correcta de l'educació física inclusiva i l'atenció a les necessitats individuals dels alumnes. És important tractar aquestes preocupacions i cercar solucions per garantir que tots els i les alumnes tinguin accés a una educació física inclusiva i de qualitat.

Pregunta 5

De manera general, la majoria dels participants estaven d'acord que és necessària la formació dels mestres, i concretament, dels mestres d'educació física en l'àmbit de la inclusió.

Existeixen diverses raons i arguments proporcionats pels enquestats per defensar aquesta afirmació.

En primer lloc, destacava la importància d'atendre a la diversitat de l'alumnat i ser capaços de poder posar solució a qualsevol problemàtica que pugui sorgir. Els participants reconeixen que es troben amb una gran varietat d'estudiants, i consideren que la formació en educació inclusiva els proporcionaria les eines necessàries per actuar davant la problemàtica d'una manera correcta.

A més, també es posava èmfasi en el dret que tenen tots els estudiants a participar dins l'àrea d'educació física, independentment de les seves capacitats o característiques individuals. La formació permetria que els mestres i les mestres poguessin adaptar les activitats i poguessin proporcionar oportunitats equitatives per a que tot l'alumnat pogués participar totalment en les sessions. Una altra cosa que es destaca és que la formació també els ajudaria a comprendre millor les necessitats educatives dels estudiants i a actuar de manera inclusiva.

Algunes de les persones participants també mencionaven la importància de millorar aspectes bàsics i fonamentals en la formació dels mestres abans de dur a terme l'educació física inclusiva. Consideraven que és necessari comptar amb una base sòlida en temes de coneixement i habilitats abans d'afrontar tot allò relacionat amb la inclusió.

En resum, les respostes mostraven una gran inclinació cap a la necessitat de formació en l'àmbit de l'educació física inclusiva. Els participants destacaven la importància de comprendre i adaptar les activitats pels alumnes amb necessitats especials, garantir la igualtat

d'oportunitats i millorar la qualitat de l'educació. També es mencionaven aspectes com la diversitat de l'alumnat i la falta de recursos com a justificacions per la necessitat de formació.

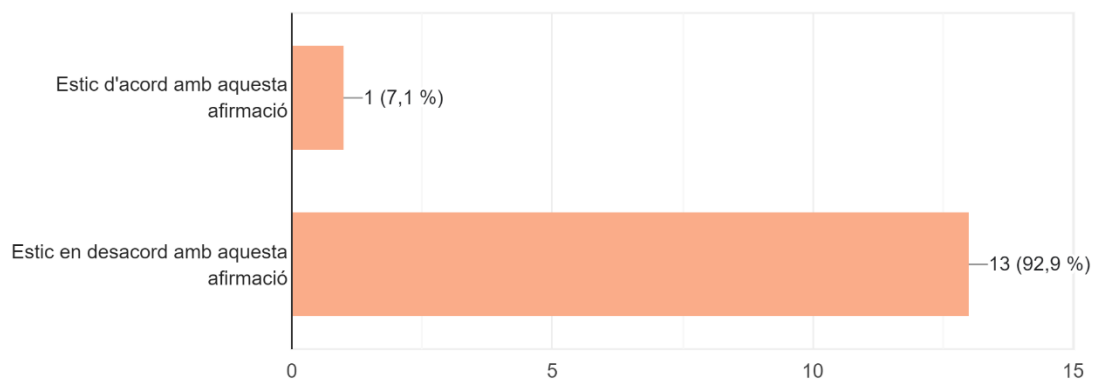
Situació 1

Figura 6

Gràfic respostes

Tenc un grup d'alumnes i un d'ells té una discapacitat física (paràlisi a les cames), avui hem de fer un partit de voleibol. Li donaré una altra activitat ...l partit que estigui adaptada a les seves condicions.

14 respuestas

La gran majoria de les persones participants (92,9%) estaven en desacord amb l'afirmació de donar a l'alumne amb paràlisi a les cames una activitat diferent mentre els altres participen en el partit de voleibol. En canvi, una sola persona (7,1%) estava d'acord amb l'afirmació.

Això ens mostra que moltes persones estan a favor de la inclusió en l'educació física, i a més, també podem veure que la majoria d'aquestes considera que tots els estudiants, independentment de les seves capacitats físiques, han de tenir l'oportunitat de participar en les activitats físiques com la resta dels seus companys i companyes.

La inclusió a l'educació física implica adaptar les activitats i els jocs per tal que tot l'alumnat participi de manera activa i significativa. En lloc d'excloure a un alumne amb discapacitat física d'un partit de voleibol, se cercarien adaptacions que permetessin participar a aquesta persona juntament amb els seus companys.

Com hem mencionat anteriorment, la inclusió beneficia a tothom, promou l'empatia, la comprensió i la valoració de la diversitat.

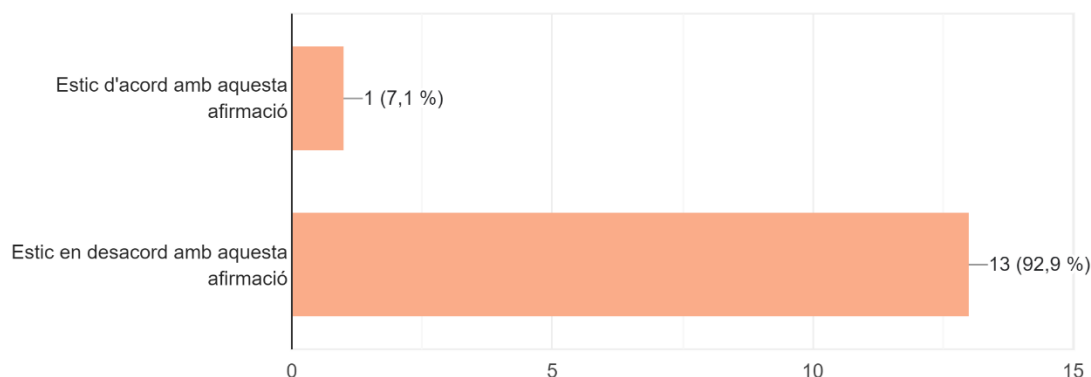
Situació 2

Figura 7

Gràfic respostes

Tenc un grup d'alumnes i un d'ells té una discapacitat intel·lectual (TEA), li costa entendre les explicacions, no li agrada el contacte amb la resta i...e/a estarà assegut/a mentre fan l'activitat la resta.

14 respuestas

La gran majoria de les persones (92,9%) estava en desacord amb l'afirmació de tenir a un alumne amb discapacitat intel·lectual assegut mentre els altres juguen. Una persona (7,1%) estava d'acord amb l'afirmació.

Com hem dit anteriorment, la inclusió ha de permetre que tot l'alumnat, inclosos aquells alumnes amb discapacitat intel·lectual, participin en les activitats proposades, per tant, les activitats s'han d'adaptar a les característiques de l'alumnat per tal de poder jugar-hi.

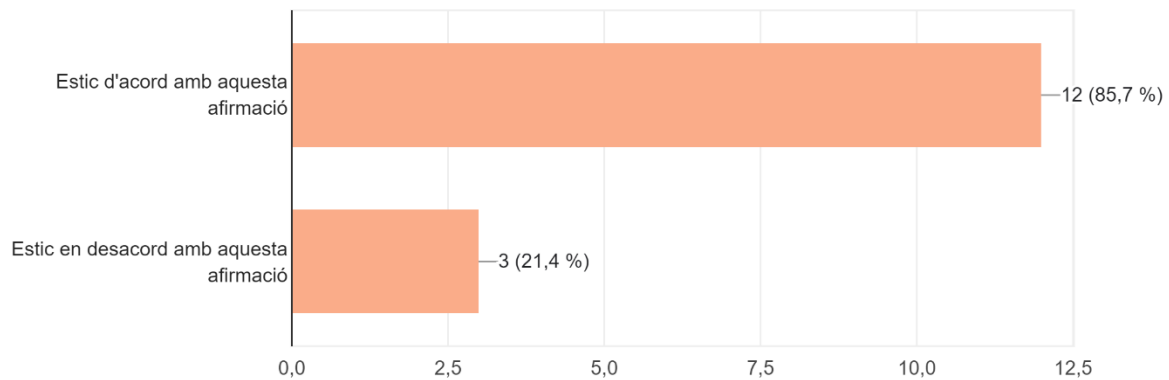
Situació 3

Figura 8

Gràfic respostes

Un/a alumne/a que té el peu enguixat pot participar en les sessions d'Educació Física.

14 respuestas

La majoria de les persones (85,7%) estava d'acord amb l'afirmació que un alumne amb el peu enguixat pot participar en les sessions d'educació física, en canvi, una petita part de persones (21,4%) estava en desacord amb l'afirmació.

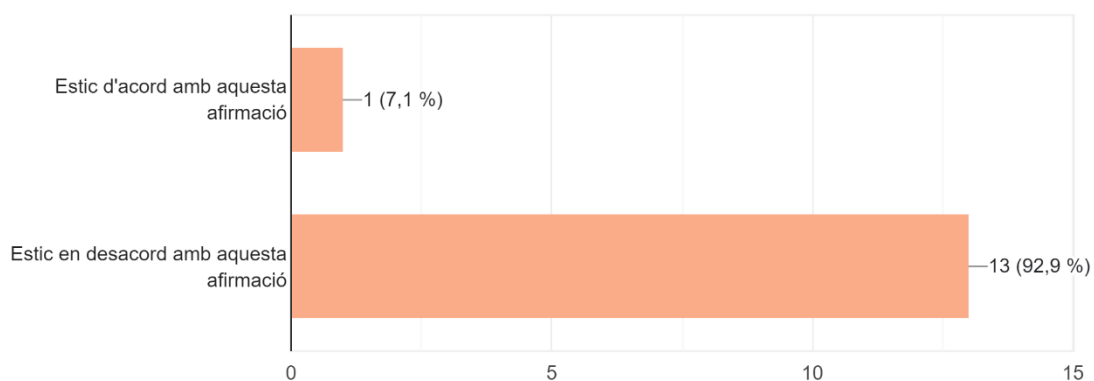
Com hem dit anteriorment la inclusió a l'educació física és donar oportunitats perquè tots puguin participar, independentment de les circumstàncies individuals. En aquest cas, seria possible adaptar les activitats perquè pogués participar dins la mesura del possible.

Situació 4

Figura 9
Gràfic respostes

Un/a alumne/a nouvingut/uda no pot fer les activitats que fa la resta, ja que no entén les explicacions de les sessions, però té una pilota per jugar.

14 respuestas

La majoria de les persones (92,9%) estava en desacord amb l'afirmació que un alumne nouvingut no pot fer les mateixes activitats que els altres perquè no entén les explicacions. Només una persona (7,1%) estava d'acord amb l'afirmació.

Podem veure que la idea que un alumne no pugui participar en les activitats d'educació física per falta de comprensió, no és recolzada pels participants. La inclusió és adaptar les activitats i proporcionar ajudes per tal que tothom pugui participar.

Discussió i conclusions

Limitacions

En aquest estudi ens trobam amb diferents limitacions.

La primera de totes és que només s'ha obtingut resposta de 14 mestres d'educació primària, aleshores, no s'ha pogut extreure tanta informació com es tenia pensat fer, per tant, si hi hagués hagut més participació per part dels mestres i les mestres d'educació física, l'anàlisi hauria estat molt més rica i més objectiva. Una altra limitació ha estat que en el qüestionari han contestat mestres que no són de l'especialització d'educació física, fet que desbarata els resultats una mica.

Aquestes limitacions fan que els resultats no siguin els esperats.

Per a futures investigacions duria a terme un altre tipus de mètode de recollida d'informació, ja que d'aquesta manera, hi ha poca gent que participi. A més també, no hi ha un control de qui contesta i això fa que com he dit abans, puguin contestar persones que no formen part de l'estudi que es volia fer, tot i que estava explicat. A més, per saber realment si s'aplica tot el que expliquen a les respostes, estaria bé visitar alguns dels centres i fer l'observació de les sessions per tal de comparar la part teòrica i la posada en pràctica.

Discussió

Pel que fa als objectius marcats d'aquest treball, el primer "Analitzar quina és la situació actual envers la inclusió en aquesta àrea", podem dir que s'ha complert, he pogut realitzar una recerca sobre el tema, un qüestionari i extreure la informació necessària per saber en quin lloc se situa la inclusió dins les sessions d'Educació Física.

Segons els resultats, es pot veure que la majoria dels mestres i les mestres de Mallorca, valoren la inclusió dins l'àrea d'educació física i la duen a terme dins les seves sessions, ja que és una peça clau per assegurar el pes que té dins l'educació (Martín-Suelves. i Ramón-Llin, 2021) . Gran part d'aquestes persones mostra que està en desacord amb les idees d'exclusió o la no participació dels alumnes i les alumnes amb discapacitats o dificultats en les mateixes activitats que la resta, ja que, tal com diu Ríos (2009) "les activitats segregades no són considerades inclusives" (p.88). Aleshores, això ens fa veure que cada vegada més mestres d'aquesta especialitat tenen present la importància de la qual hem xerrat al llarg de tot el treball.

La inclusió i la igualtat d'oportunitats han d'estar presents dins l'educació física.

Un dels altres objectius era “trobar quines barreres hi ha, si n’hi havia, i donar recursos per eliminar-les”, podríem dir que s’ha complert, per una part gràcies als resultats que hem extret dels qüestionaris s’ha pogut observar que existeixen moltes barreres tal com ens deia Ríos (2009), citat anteriorment ens afirma que aquestes impedeixen poder dur a terme una educació física inclusiva de qualitat, per falta de recursos materials, humans o arquitectònics, i també per falta d’informació sobre la temàtica. Per tant, si volem que els mestres siguin inclusius és de gran importància que realitzin formacions per tal que es donin canvis (Blanco, 2006) a més de disposar de tots els recursos necessaris al centre. Per l’altra part, en el marc teòric s’han exposat diversos recursos per tal de poder donar resposta o intentar eliminar les barreres existents.

És necessari que tothom en sigui conscient d’això per tal de posar solució a les mancances i així tenir els recursos que avui en dia, la major part de les vegades, falten per poder donar oportunitats a tot l’alumnat. Tots els tipus de recursos són necessaris per a oferir una educació física inclusiva ben feta.

Pel que fa al meu punt de vista, per una banda, he encertat que hi ha una falta de formació i recursos per part del professorat de l’àrea d’educació física, tal com mostren les respostes dels enquestats i també un estudi fet per Vélez-Calvo et al. (2016) que a les universitats espanyoles, a la carrera d’Educació Primària, concretament, a la menció d’educació física, només hi ha un 10,53% dels plans d’estudi que tinguin almenys una assignatura relacionada amb la inclusió. Aleshores es pot veure clarament que hi ha molt poca formació quan aquests acaben la carrera.

Per una altra banda, pensava que la situació actual era menys inclusiva del que he pogut veure a les respostes del qüestionari, amb això no vull dir que ho sigui, ja que posat en pràctica no ho he pogut veure, per tant, no sé si realment és així com mostren a les respostes.

L’educació física inclusiva actualment està en procés de creixement com s’ha pogut demostrar, però encara és un repte que no tothom està disposat a fer i això no hauria de ser així.

Conclusions

Avui dia la societat veu el tema de la discapacitat d’una manera diferent respecte anys enrere, però, així i tot, encara queda molt per fer com a persones.

Ens pensam que ja vivim en una societat inclusiva i no és així, encara queda molt per arribar-hi i que això s’aconsegueixi.

Al llarg del treball s'ha pogut veure i comprovar que, la inclusió dins l'educació física s'intenta dur a terme a través de modificacions d'activitats, adaptacions, etc. Però no s'acaba de realitzar d'una manera adequada, ja que falten moltes característiques que no es tenen.

He pogut veure que la formació i anar actualitzant-se és molt important dins el món de l'educació. Cada vegada ens trobam amb més alumnes que tenen diferents necessitats que la mestra o el mestre ha de saber cobrir sigui en l'àmbit que sigui, i perquè això sigui així, la formació n'és un punt clau i importantíssim. Aquest alumnat té tot el dret d'aprendre de la mateixa manera que la resta. El que passa és que hi ha una mancança d'assignatures i de formació dins la carrera d'educació primària i sobretot, en la menció d'educació física. És necessari que els docents rebem una formació adequada perquè en un futur l'educació física inclusiva en sigui una realitat i no un intent.

Aquest treball intenta promoure la inclusió i la igualtat d'oportunitats dins l'àmbit d'educació física. S'ha de continuar tractant les barreres que hi ha, cercant solucions i fomentant un ambient inclusiu que a la llarga suposarà una cosa positiva dins la comunitat educativa, creant així una societat més inclusiva i justa.

Pel que fa al desenvolupament del treball m'ha suposat tot un repte però al mateix temps un gran aprenentatge, ja que quan vaig començar el treball tenia pocs coneixements sobre l'educació física inclusiva i ara gràcies a la realització del treball he pogut aprendre nous conceptes que en un futur em serviran d'ajuda. Una de les motivacions per fer-lo d'aquesta temàtica va ser el fet de veure que necessitam un canvi cap a millor, perquè igual que la societat avança, també ha d'avançar l'educació.

És hora de deixar de banda les debilitats dels infants i centrar-nos en les capacitats que tenen.

Referències

- Alonso M.J. i Araoz I. (2011). *El impacto de la convención internacional sobre los derechos de las personas con discapacidad en la legislación educativa española*. Cinca. <http://www.convenciondiscapacidad.es/wp-content/uploads/2018/02/Impacto-de-la-C.6.pdf>
- Blanco, R. (2018). La Equidad y la Inclusión Social: Uno de los Desafíos de la Educación y la Escuela Hoy. *REICE. Revista Iberoamericana Sobre Calidad, Eficacia Y Cambio En Educación*, 4(3). <https://revistas.uam.es/reice/article/view/10083>
- Cagigal, J. M. (1984). ¿La educación física, ciencia?. *Educación Física y Deporte*, 6(2), 49-58 <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3642172>
- Calvo, P. (24 de juny de 2018). La inclusió a l'escola. *El Diari de l'Educació*. <https://diarieducacio.cat/la-inclusio-a-lescola/>
- Garcia Llamas, J. L. (2008). Aulas inclusivas. *Bordón: revista de pedagogía*, 60(4), 89-105. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2912295>
- García Rubio, J. (2017). Evolución de la educación inclusiva en España. *Revista Nacional e Internacional de Educación Inclusiva*. 10(1), 251-264. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6049233>
- Llabrés, J., Muntaner, J.J i De la Iglesia, B. (2022). *L'escola, el centre més especial. La història de vida de na Maria*. Nova Editorial Moll.
- Marín-Suelves, D., & Ramón-Llin, J. (2021). Physical Education and Inclusion: a Bibliometric Study. *Apunts. Educació Física i Esports*, 143, 17-26. [https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.\(2021/1\).143.03](https://doi.org/10.5672/apunts.2014-0983.es.(2021/1).143.03)
- Monge, M. i Monge M.A. (2009). Cuerpos, mentes y aprendizajes diversos: la clase de Educación Física como modelo de una educación inclusiva en Costa Rica. *Ágora para la Educación Física i el Deporte*, 9, 115-136. <http://hdl.handle.net/11181/3838>
- Organización de las Naciones Unidas para la Cultura, las Ciencias y la Educación (2020). *Informe de seguimiento de la educación en el mundo, 2020: Inclusión y educación: todos y todas sin excepción*. Editorial UNESCO, <https://doi.org/10.54676/WWUU8391>
- Pujolàs i Masset, P. (2015). La inclusió escolar: principis i estratègies per a fer-la possible. *Àmbits de psicopedagogia i orientació*, 43, 3-14. <https://raco.cat/index.php/AmbitsAAF/article/view/367832>
- Ríos Hernández, M. (2003). *Manual de educación física adaptada al alumnado con discapacidad*. Paidotribo
- Ríos Hernández, M. (2005). *La Educación Física como componente socializador en la inclusión del alumnado con discapacidad motriz. Estudio de casos en la etapa de educación primària*. [Tesi de Doctorat, Universitat de Barcelona]. <http://hdl.handle.net/10803/2904>

- Ríos Hernández, M. (2009). La inclusión en el área de educación Física en España. Análisis de las barreres para la participación y aprendizaje *Ágora para la educación física y el deporte*, 9, 83-114. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2900340>
- Sánchez Fuentes, S., Díez Villoria, E., i Martín Almaraz, R. Á. (2015). El diseño universal como medio para atender a la diversidad en la educación. Una revisión de casos de éxito en la universidad. *Contextos Educativos. Revista De Educación*, 0(19), 121-131. <https://doi.org/10.18172/con.2752>
- Vélez-Calvo, X., Tárraga-Mínguez, R., Laura-Andrés, M., i Sanz-Cervera, P. (2016). Formación inicial de maestros en Educación Inclusiva: una comparación entre Ecuador y España. *Revista de Educación Inclusiva*, 9(3), 1989-4643. <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5986222.pdf>

